

Dosarul nr. 3ra-80/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (judecător D. Sîrbu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecători A. Minciuna, V. Mihaila și V. Sîrbu)

Î N C H E I E R E

19 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „Elodi-Farm” SRL împotriva Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale cu privire la anularea actului administrativ și obligarea de a emite actele administrative,

împotriva deciziei din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale împotriva hotărârii din 22 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 14 martie 2018, ÎM „Elodi-Farm” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale cu privire la declararea ilegalității refuzului Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale nr. 76-RC din 06 februarie 2018 privind recunoașterea dreptului prevăzut de lege la practicarea activității farmaceutice prin intermediul subdiviziunii (filialei) teritoriale de pe XXXXX, și obligarea Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale de a reperfecta licența eliberată ÎM „Elodi-Farm” SRL pentru activitatea farmaceutică cu includerea subdiviziunii (filialei) în anexa licenței și de a elibera copiile autorizate ale licenței pentru subdiviziunea (filiala) teritorială de pe XXXXX, la prezentarea de către ÎM „Elodi-Farm” SRL pentru această subdiviziune (filială) a copiei de pe certificatul de înregistrare de stat a întreprinderii, a licenței în original ce necesită reperfectare, a copiei extrasului din Registrul bunurilor imobile sau a contractului de locațiune a imobilului unde urmează a fi desfășurată activitatea licențiată, a copiei autorizației sanitare de funcționare a întreprinderii sau instituției farmaceutice, eliberate de serviciul sanitaro-epidemiologic teritorial, a copiilor diplomelor de absolvire a instituției superioare sau medii de specialitate în domeniul farmaceutic (după caz, certificatele de echivalare a diplomelor obținute în

străinătate, eliberate în modul stabilit) și a copiilor carnetelor de muncă (pentru conducătorii unităților farmaceutice) cu înscrierea respectivă despre angajarea în funcția dată (actele prevăzute în mod exhaustiv prin lege) (f.d. 2-7, vol. I).

În motivarea acțiunii, reclamanta ÎM „Elodi-Farm” SRL a relatat că deține licența seria A MMII nr. 044400 pentru desfășurarea activității farmaceutice, eliberată la 07 martie 2013.

Reclamanta a susținut că la 06 martie 2018, a depus cerere privind prelungirea licenței.

Reclamanta a indicat că, conform anexei la licența seria A MMII nr. 044400, a înființat o filială pe YYYYYY, însă în scopul renovării și asigurării condițiilor tehnice și sanitare mai performante, a fost efectuat un studiu de fezabilitate în zona de amplasare a acestei filiale, fiind identificat un alt spațiu, situat la doar câțiva metri distanță, și anume pe XXXXX.

Astfel, reclamanta a declarat că dorește reamplasarea (transferul) filialei existente din clădirea de pe YYYYYY, în clădirea de pe XXXXX.

Reclamanta a afirmat că la 13 iulie 2017, în scopul reamplasării filialei respective, a încheiat cu ÎCS „Fourchette-M” SRL contractul de sublocățiune nr. 1/B2/17, având ca obiect posesia și folosința unei încăperi cu suprafața de 41 m², de pe XXXXX.

Reclamanta a punctat că după închirierea încăperii de pe XXXXX, a investit în crearea unor condiții performante și suportă în continuare cheltuieli pentru plata chiriei și a serviciilor de utilitate, salarizarea personalului etc.

Reclamanta a evidențiat că prin reamplasarea (transferul) unei filiale existente, nu majorează numărul farmaciilor din localitate.

Reclamanta a notat că a obținut autorizația sanitară de funcționare nr. 234 din 20 iulie 2017, valabilă până la 20 iulie 2022, pentru filiala de pe XXXXX.

Reclamanta a relevat că la 01 februarie 2018, a depus la Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale cerere privind reperfectarea licenței, în vederea reamplasării filialei de pe YYYYYY, pe XXXXX.

Reclamanta a invocat că prin decizia Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale nr. 76-RC din 06 februarie 2018, a fost respinsă cererea nominalizată.

Aici, reclamanta a reliefat că în motivarea deciziei respective, Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale a făcut trimitere la prevederile art. 19 alin. (4)-(5) din Legea nr. 1456 din 25 mai 1993 cu privire la activitatea farmaceutică.

Reclamanta a considerat că refuzul Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale este ilegal din motiv că prin reamplasarea filialei nu sunt afectate normativele demografice și cele de distanță, prevăzute de Legea nr. 1456 din 25 mai 1993 cu privire la activitatea farmaceutică.

Reclamanta a susținut că în conformitate cu art. 12⁸ alin. (2) din Legea nr. 160 din 22 iulie 2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, în cazul în care titularul de licență creează o nouă filială sau subdiviziune separată care va desfășura activități conform licenței deținute ori în caz de lichidare a filialei

sau a subdiviziunii separate a titularului de licență care a desfășurat activități conform licenței obținute, acesta este obligat să solicite reperfectarea licenței în vederea ajustării corespunzătoare a informației cu privire la adresa filialei sau a subdiviziunii în cauză din anexa licenței.

Reclamanta a indicat că, conform art. 7 alin. (7) din Legea nr. 160 din 22 iulie 2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, temei pentru respingerea cererii de reperfectare a actului permisiv este lipsa în cerere a informației necesare pentru identificarea solicitantului.

Reclamanta a specificat că în sensul art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, licența pentru desfășurarea unei activități profesionale constituie un bun în măsura în care deținătorul sau solicitantul licenței are o speranță rezonabilă și legitimă că va obține beneficii din exercitarea activității pe baza licenței, iar refuzul neîntemeiat în eliberarea acesteia constituie o ingerință inacceptabilă în dreptul de proprietate.

În ședința de judecată a primei instanțe din 16 mai 2018, reprezentantul pârâtei Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale a înaintat, în temeiul art. 267 lit. a) din Codul de procedură civilă, o cerere privind scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată înaintate de ÎM „Elodi-Farm” SRL (f.d. 54-55; 57-58, vol. I).

Prin încheierea din 18 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea depusă de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale privind scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată înaintate de ÎM „Elodi-Farm” SRL (f.d. 62-64, vol. I).

Prin hotărârea din 22 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă integral cererea de chemare în judecată înaintată de ÎM „Elodi-Farm” SRL împotriva Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale cu privire la declararea ilegalității refuzului și obligarea reperfectării licenței. S-a declarat ilegal refuzul Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale nr. 76-RC din 06 februarie 2018 privind recunoașterea dreptului prevăzut de lege la practicarea activității farmaceutice prin intermediul subdiviziunii teritoriale de pe XXXXX. S-a obligat Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale să reperfecteze licența eliberată ÎM „Elodi-Farm” SRL pentru activitatea farmaceutică cu includerea subdiviziunii (filialei) în anexa licenței și să elibereze copiile autorizate ale licenței pentru subdiviziunea (filiala) teritorială de pe XXXXX, la prezentarea de către ÎM „Elodi-Farm” SRL pentru această subdiviziune (filială) a copiei de pe certificatul de înregistrare de stat a întreprinderii, a licenței în original ce necesită reperfectare, a copiei extrasului din Registrul bunurilor imobile sau a contractului de locațiune a imobilului unde urmează a fi desfășurată activitatea licențiată, a copiei autorizației sanitare de funcționare a întreprinderii sau instituției farmaceutice, eliberate de serviciul sanitaro-epidemiologic teritorial, a copiilor diplomelor de absolvire a instituției superioare sau medii de specialitate în domeniul farmaceutic (după caz, certificatele de echivalare a diplomelor obținute în străinătate, eliberate în modul stabilit) și a copiilor carnetelor de muncă (pentru conducătorii unităților farmaceutice) cu înscrierea respectivă despre angajarea în funcția dată (actele

prevăzute în mod exhaustiv prin lege) (f.d. 91-100, vol. I).

La 19 iunie 2018, Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale a depus apel, solicitând casarea hotărârii din 22 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și a încheierii din 18 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 88-89).

Prin decizia din 29 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale împotriva hotărârii din 22 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 137-153, vol. I).

La 12 februarie 2019, Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale a depus recurs împotriva deciziei din 29 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 160-166, vol. I).

Prin decizia din 22 mai 2019 a Curții Supreme de Justiție, a fost casată decizia din 29 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și restituită cauza Curții de Apel Chișinău (f.d. 193-200, vol. I).

Prin decizia din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale împotriva hotărârii din 22 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 241-252, vol. I).

În motivarea soluțiilor adoptate, cu referire la argumentul Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale ce ține de omisiunea ÎM „Elodi-Farm” SRL de a parcurge calea prealabilă de soluționare a cauzei pe cale extrajudiciară, obligatorie în speță, instanțele ierarhic inferioare au reținut că decizia Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale nr. 76-RC din 06 februarie 2018 deja constituie un refuz de admitere a cererii ÎM „Elodi-Farm” SRL, în acest caz nefiind necesară respectarea procedurii prealabile.

În continuare, în ceea ce privește fondul cauzei, instanțele ierarhic inferioare au relevat că ÎM „Elodi-Farm” SRL a solicitat reamplasarea filialei existente din clădirea de pe YYYYYY, în clădirea de pe XXXXX, și nu deschiderea unei noi filiale.

Instanțele ierarhic inferioare au reliefat că invocarea de către Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale a prevederilor art. 19 alin. (4)-(5) din Legea nr. 1456 din 25 mai 1993 cu privire la activitatea farmaceutică nu este relevantă, deoarece Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale nu a făcut dovada afectării normativelor demografice și a celor de distanță, prevăzute de lege.

La 25 octombrie 2019, Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale a depus recurs împotriva deciziei din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia, a hotărârii din 22 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și a încheierii din 18 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, precum și emiterea unei noi decizii, de respingere ca neîntemeiată a cererii de chemare în judecată înaintate de ÎM „Elodi-Farm” SRL (f.d. 1-6, vol. II).

În motivarea recursului, recurenta Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale a susținut că instanța de apel și-a motivat insuficient concluzia privind legalitatea încheierii din 18 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În context, recurenta și-a reiterat poziția că în conformitate cu art. 14 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ, ÎM „Elodi-Farm” SRL era obligată să parcurgă calea prealabilă de soluționare a cauzei pe cale extrajudiciară, și anume să solicite, printr-o cerere prealabilă, ca recurenta să-și revoce decizia nr. 76-RC din 06 februarie 2018.

În continuare, recurenta a indicat că legislația în vigoare nu prevede reamplasarea (transferul) filialei întreprinderii farmaceutice, în acest sens fiind aplicabile prevederile art. 12⁸ alin. (2) din Legea nr. 160 din 22 iulie 2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.

Recurenta a menționat că de fapt, prin cererea din 01 februarie 2018, ÎM „Elodi-Farm” SRL a solicitat anume deschiderea unei noi filiale pe XXXXX, în scopul extinderii rețelei farmaceutice, și nu reamplasarea filialei existente din clădirea de pe YYYYYY, în clădirea de pe XXXXX.

Astfel, recurenta consideră că decizia nr. 76-RC din 06 februarie 2018 este legală, fiind bazată pe prevederile art. 19 alin. (3)-(5) din Legea nr. 1456 din 25 mai 1993 cu privire la activitatea farmaceutică.

Recurenta a evidențiat că la data de 01 februarie 2018, filiala de pe YYYYYY, nici nu mai era inclusă în anexa la licența ÎM „Elodi-Farm” SRL seria A MMII nr. 044400, circumstanță care a fost menționată pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare.

Recurenta a relevat că este improprie pentru o instanță de judecată concluzia instanței de apel privind beneficiile aduse populației prin existența unui număr mai mare de farmacii.

La 13 ianuarie 2020, intimata ÎM „Elodi-Farm” SRL a depus referință la recursul depus de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, solicitând declararea acestuia ca inadmisibil (f.d. 15-26, vol. II).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova. În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale. Decizia instanței de apel a fost pronunțată după intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Prin urmare, legalitatea procedurilor care au urmat după punerea în aplicare a Codului administrativ se va verifica prin prisma Codului administrativ.

Potrivit art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Luând în considerare că recurenta Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale a depus recurs împotriva deciziei din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău la data de 25 octombrie 2019, adică în termen de 30 de zile de la emiterea dispozitivului deciziei recurate, completul ajunge la concluzia că recurenta Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale s-a conformat prevederilor legale, încadrându-se în termenul de depunere a recursului prevăzut de art. 245 alin. (1) din Codul administrativ.

Fiindcă fondul cauzei a fost examinat prin prisma Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 și a prevederilor din Codul de procedură civilă, instanța la soluționarea recursului se va conduce tot de aceste prevederi.

Astfel, examinând temeiurile recursului depus de către Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale în raport cu materialele cauzei de contencios administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă că Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale a indicat argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanța de apel a apreciat înscrisurile probatorii și a constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Conform regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432, alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța

judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere. La fel, recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care acest drept este garantat de art. 6 alin. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de către recurentă nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual, așa cum formal invocă Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul depus de către Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, inadmisibil.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ, precum și art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan